

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 445/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/109/2023 zo 14. mája 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu sp. zn. 5Co/109/2023 zo 14. mája 2024. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Košice II 13. septembra 2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú (sťažovateľku) na zaplatenie sumy 55 000 eur s 5 % úrokom z omeškania od 13. septembra 2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. Okresný súd rozsudkom z 22. marca 2023 žalobu zamietol. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd 14. mája 2024 napadnutým uznesením tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie (Mestskému súdu Košice, pozn.) na ďalšie konanie a rozhodnutie.

II. Argumentácia sťažovateľky

3. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v nesúhlase sťažovateľky s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorého odôvodnenie je podľa jej názoru zmätočné, nezrozumiteľné a nedostatočné. Sťažovateľka poukázala na právny názor krajského súdu uvedený v napadnutom uznesení a, nadväzujúc na to, konštatovala, že si je vedomá rozhodovacej praxe ústavného súdu týkajúcej sa prieskumu kasačných rozhodnutí, ale je toho názoru, že krajský súd v napadnutom uznesení vyslovil právny názor, ktorý je mestský súd povinný rešpektovať a je spôsobilý ovplyvniť priebeh konania. Podľa názoru krajského súdu je právne bezvýznamné posúdenie, či došlo k realizácii záložného práva vo vzťahu k žalobcovi zo strany veriteľa v súlade so zákonom alebo nie a či v prípade, že v postupe záložného veriteľa došlo k rozporu so zákonom, žalobca svoje právo proti záložnému veriteľovi bránil v zmysle zásady *viglibantibus iura scripta sunt*. Táto obrana je spôsobilá privodiť sťažovateľke úspech v konaní, no v dôsledku právneho názoru odvolacieho súdu je sťažovateľka možnosti uplatnenia tejto obrany zbavená.

4. Sťažovateľka zároveň poukázala na to, že žalobca napadol rozsudok súdu prvej inštancie z odvolacích dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Krajský súd však v bodoch 6.1 až 6.8 napadnutého uznesenia uviedol, že žalobca uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, pričom „*všetky uplatnené odvolacie dôvody sú dané*“. Krajský súd zároveň svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nevykonal navrhované dôkazy. Medzi dôvodmi odvolania ale neuviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e) ani g) CSP, ktorým zodpovedá záver o nevykonaní dôkazov či neodôvodnenosti skutkových zistení. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je vzájomne protirečivé, nezrozumiteľné a nedáva sťažovateľke zrozumiteľnú odpoveď, čo bolo skutočným a právom predpokladaným dôvodom na zrušenie rozsudku okresného súdu, ktorý vyznel v jej prospech.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým kasačným uznesením krajského súdu, ktorý zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka je toho názoru, že právne závery vyslovené krajským súdom v napadnutom uznesení sú zmätočné a vzájomne protirečivé. Odôvodnenie napadnutého uznesenia podľa sťažovateľky taktiež nespĺňa atribúty ústavne akceptovateľného a dostatočného odôvodnenia.

6. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Jeho zmysel a účel je v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny

mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. V tejto súvislosti platí, že ak sa sťažovateľ ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí ústavnú sťažnosť odmietnuť pre neprípustnosť. Ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku, nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 211/2016).

7. Ústavný súd už vyslovil, že aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže porušiť základné právo účastníka konania. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši s konečnou platnosťou otázku, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok, prípadne ak sa takým rozhodnutím konanie v istej časti končí a náprava eventuálneho pochybenia by mohla byť dosiahnutá len zásahom ústavného súdu po skončení konania pri posudzovaní spravodlivosti konania ako celku, čo by nebolo účelné.

8. Sťažovateľka je toho názoru, že právne závery krajského súdu sú natoľko zmätočné, protirečivé a nedostatočne odôvodnené, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň tvrdí, že v dôsledku následnej viazanosti mestského súdu právnym názorom odvolacieho súdu sú právne závery krajského súdu spôsobilé ovplyvniť ďalší priebeh konania takým zásadným spôsobom, ktorý môže byť napravený len prípadným zásahom ústavného súdu.

9. Vychádzajúc z povahy kasačného rozhodnutia a už uvedených východísk, ústavný súd sa zameril na jeho ústavnú udržateľnosť najmä z hľadiska, či sťažovateľka bude môcť v ďalšom konaní účinne predniesť svoje výhrady a námietky, prípadne ide o také kasačné rozhodnutie, ktorým bola konečným spôsobom riešená nejaká zásadná právna otázka v neprospech sťažovateľky, ktorú už nebude možné v ďalšom konaní otvoriť z dôvodu záväznosti právneho názoru nadriadeného súdu.

10. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia konštatuje, že dôvody, ktoré sťažovateľku viedli k názoru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, sú neopodstatnené a zakladajú dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľky pre neprípustnosť. V tomto prípade totiž ďalší priebeh sporu nie je zaťažený takou ústavne relevantnou vadou, ktorá by nebola napravitel'ná, keďže krajský súd nevyslovil závery, ktoré definitívne predurčujú výsledok konania. Krajský súd je napokon oprávnený svoje právne názory sám modifikovať s ohľadom na skutkový stav vo svojom prípadnom ďalšom rozhodnutí v tejto veci.

11. Sťažovateľka je oprávnená aj eventuálne ďalšie rozhodnutie krajského súdu napadnúť dovolaním v prípade, ak bude vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia. Účelom a zmyslom dovolania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci je najmä zjednocovanie právnej praxe, odstraňovanie právnej neistoty s cieľom dosiahnuť, aby na určitú právnu otázku dostala strana konania za rovnakých podmienok v zásade rovnakú odpoveď, a teda zabezpečenie jednotnosti výkladu právnych noriem (IV. ÚS 139/2022).

12. Vzhľadom na to, že v dôsledku napadnutého kasačného rozhodnutia nie je obmedzená možnosť sťažovateľky predostrieť svoje argumenty v ďalšom konaní a nejde ani o prípad, že krajský súd vyriešil nejakú právnu otázku s konečnou platnosťou, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa

§ 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu